

відчуває, як щось зв'язало їх наново, і тепер у неї є потреба турбуватися про чоловіка. Знову-таки – не постмодерністське нарцисичне «Щастя», яке можна просто купити в гендляря з однойменної франко-американської десятихвилинної новели Софі Барт (і проміняти на модельні черевички), а більш загальнолюдське «щось подібне».

На тому й полишимо сучасний короткий метр і звернімося до надкороткого – здебільшого одноквилинного – патріархального кінематографа британської Брайтонської школи.

Враження третє: діти, тварини, злодії й поліціанти ...та майже всі технічні винаходи подальшого розвитку кіно. Уточнімо відразу, про що йдеться: продукція «Брайтонської школи» – це 28 кінопримітивів, знятих двома британськими ентузіастами Джорджем Альбертом Смітом і Джеймсом Вільямсоном, на модному свого часу курорті в Брайтоні між 1896 та 1908 роками. Потім усе запо-

лонила американська продукція; але на межі століть місцеве кінематографічне життя вирувало досить активно. За першим фахом Вільямсон був хіміком, а Сміт – гіпнотизером, який виступав на сцені. Двійко аматорів (але ж хто тоді був професіоналом новонародженого кіномедіуму?) мимохідь винаходить безліч прийомів, що потім стануть необхідним складником мистецтва кіно. Англійський архівіст д-р Френк Грей особливо наголошував на тому, що в Сміта в 1899–1900 роках («Поцілунок у тунелі», «Бабусине збільшувальне скло») з'являється монтаж кількох окремо знятих планів. Насправді ж, окрім монтажу, можна бачити в цих стрічках «поліекран» («Санта Клаус» – Сміт, 1898), подвійну експозицію («Старий

хорист», чиї видіння вона втілює – Вільямсон, 1904, «Невдача Мері Джейн, або Не жартуй з гасом» – Сміт, 1903), зворотний рух – то простий (у «Будинку, який побудував Джек», Сміт, 1900), то примхливо ускладнений (як у «Зніжковілому купальнику та його живому одязі», Вільямсон, 1901), де різні одєжини впродовж не однієї, а вже цілих двох хвилин уперто повертаються на тіло купальника, що тільки-но встиг їх із себе познімати.

Рекордно довгий для свого часу хронометраж – 6 хвилин – має «Винагорода в 100 фунтів» Вільямсона (1908), де зустрічаємо злодіїв, переслідувачів, поліцію, чесного юнака, чий собака знайшов украдене, та божевільну багату англійку, яка саме собаці, а не юнакові «вручає» нагороду – ошийника, що, мабуть, ті сто фунтів і коштує. Безпосередній гумор Мельєсівського зразка спостерігаємо в «Цікавій історії» (теж Вільямсон, 1904). Зачитавшись якоюсь книгою з «цікавою історією», герой стрічки не помітив, як утравив під дорожній каток, який його вщент розчавлює. Потім двоє велосипедистів, проїздивши поруч, накачують його розплющене тіло насосами, наш герой стає на ноги та й іде собі геть. Просто-таки «піднесе не тіло» пізніших мультсеріалів, якому не завдають шкоди жодні знущання. Плюс – винахід, якому по-дитячому радіють.

Діти й тварини з їхнім бешкетуванням – привілейовані персони архаїчного кіно. В брайтонців їх бачимо у «Хворому кошеняті» Сміта (1903), «Зупиніть грабіжника» Вільямсона (1901), у його ж «Дорогих синах вдома на свята» (1903) та «Нашому новому посильному» (1905).

Рання юність кінематографа, оживши в цій ретроспективі, мабуть, задала тон сприйняття решти «Молодості» (брайтонців демонстрували ввечері в перший день фестивалю). Спроможність брайтонців сконцентрувати в одній хвилині екранного часу максимум «мови кіно», звісно, не можуть повторити більшість сучасних експериментаторів. Щоправда, випадки вдалого надкороткого метражу чотири-п'ять років тому на «Молодості» все ж траплялися. Але загалом молодість кіно минула.

«Кіноринок Молодість». Український акцент

II Київський Міжнародний «Кіноринок Молодість», що працював у рамках 36 Міжнародного кінофестивалю «Молодість» упродовж чотирьох днів (25-28 жовтня 2006 року) акцентував увагу прокатників та дистриб'юторів передусім на українському кінематографічному продукті.

Допрем'єрні покази фільмів «Блудний син, блудна мати» (компанія «Техномедія», режисер Олексій Столяров), «Ім'я» (благодійний проект «Меценат», режисер Алла Яковлева), «Діви ночі» за мотивами відомого роману Юрія Винничука (Українська Медійна Група та телеканал «1+1», режисер Олег Фіалко), «З днем народження, королево» (компанія «Астра-СІ», режисер Тетяна Магар), «Запороги» («Укртелефільм» та компанія «Злагода», режисери Володимир Онищенко та Олег Бійма) показали, що фільми сучасних кінематографістів глядач (у даному випадку журналісти й кінознавці) вивчає з неабиякою цікавістю й готовий їх переглядати на широкому екрані.

Показ же картини «ORANG LOVE» (компанія «CineCity Production», режисер Алан Бадоев) допрем'єрним назвати можна за багатьох умов. Певну популярність у середовищі кіноманів фільм вже встиг здобути, тому зараховувати його до категорії «нові роботи», мабуть, запізно.

Прес-брифінг для ЗМІ з питання скасування постанови Кабінету Міністрів про дублювання фільмів українською мовою довів, що ставлення представників кіногалузі до питань «україно-російського» звуку не є настільки толерантним, як ставлення представників ЗМІ. Кроком уперед на шляху популяризації українського кіно стало позитивне ставлення держави до «Українського Кіножурналу». Презентація програми «Український Кіножурнал» від арт-директора фестивалю «Відкрита ніч» Михайла Ілленка стала важливим акцентом «Кіноринку Молодість», адже з 2007-го в кінотеатрах перед показом повнометражних фільмів будуть демонструватися короткометражні стрічки українських авторів.

Лілія Бондарчук